

UNITED NATIONS HUMAN RIGHTS COUNCIL

የአለም አቀፍ የሰብአዊ መብት ኤክስፐርቶች ኮሚሽን በኢትዮጵያ ላይ ለተባበሩት መንግስታት የሰብአዊ መብቶች ምክር ቤት ጄኔቫ የሰጠው የቃል መረጃ

ሰኔ 23, 2014

ክቡር ፕሬዝዳንት

የተከበራችሁ ተወካዮች፣

ታዛቢዎች፣

ክቡራን እና ኩቡራት,

እ.ኤ.አ. ታኅሣሥ 17 ቀን 2021 በሰብአዊ መብቶች ምክር ቤት ውሳኔ S-33/1 የተቋቋመውን የተባበሩት መንግስታት የሰብአዊ መብት ኤክስፐርቶች የኢትዮጵያ ኮሚሽን ሊቀመንበር ሆኜ ይህንን የቃል መረጃ በማቅረቤ ታላቅ ክብር ይሰማኛል። ሚስተር ስቲቭን ራትነር. ሦስተኛው ኮሚሽነር የሆኑት ወይዘሮ ራዲካ ኩማራስዋሚ ከቀናት በፊት በፕሬዚዳንቱ ተሹመዋል። ብዙዎቻችሁ እንደምታውቁት ወ/ሮ ፋቱ ቤንሱዳ በጋምቢያ ሪፐብሊክ መንግስት የእንግሊዝ እና የኮሙንዌልዝ ከፍተኛ ኮሚሽነር ሆነው ከተሾሙ በኋላ ለኮሚሽኑ ሊቀመንበርነታቸው መልቀቃቸውን እ.ኤ.አ.

ኮሚሽኑ ከ ጥቅምት 24 ጀምሮ በኢትዮጵያ በተፈጠረው ግጭት በሁሉም አካላት የተፈጸሙትን የአለም አቀፍ የሰብአዊ መብቶች ህግ፣ የአለም አቀፍ የሰብአዊ ህግጋት እና የአለም አቀፍ የስደተኞች **ህግ ጥሰቶችን እና እውነታዎች እና ሁኔታዎችን ለማጣራት** ነጻ እና ገለልተኛ አካል ነው። እ.ኤ.አ. 2013 ኮሚሽኑ በሽግግር ፍትህ ላይ ተጠያቂነትን ፣ ብሄራዊ እርቅን ፣ ፈውስ እና በእነዚህ እርምጃዎች ላይ ለኢትዮጵያ መንግስት የመፍትሄ ሃሳቦችን ጨምሮ መመሪያ እና የቴክኒክ ድጋፍ የማድረግ ስልጣን ተሰጥቶታል።

የአለም አቀፍ የሰብአዊ መብቶች፣ የሰብአዊ እና የስደተኛ ህጎች - የጥያቄዎችን ርዕሰ ጉዳይ - ጥሰቶች እና ጥሰቶች በኢትዮጵያ ውስጥ በተለያዩ ግጭቶች ውስጥ በአሁኑ ጊዜ እንዲሁ ሳይቀጡ ሲመስሉ ኮሚሽኑ አሳስቧል። ይህ የብጥብጡ መስፋፋት እና አስከሬ ሰብአዊ ቀውስ በአንዳንድ አካባቢዎች በሲቪል ህዝብ የሰብአዊ እርዳታ አቅርቦት እጦት የህክምና እና የምግብ ርዳታን ጨምሮ የእርዳታ ሰራተኞችን ማደናቀፍ እና ቀጣይነት ያለው ድርቅ በኢትዮጵያ በሚሊዮን የሚቆጠሩ ዜጎችን ስቃይ አባብሰታል። ክልል. ኮሚሽኑ የኢትዮጵያ መንግስት በግዛቱ ላይ የሚፈጸሙ ጥሰቶችን እንዲያቆም እና ተጠያቂ የሆኑትን ለፍርድ የማቅረብ ሃላፊነት እንዳለበት አፅንዖት ሰጥቷል። በዚህ ዐውደ-ጽሑፍ የኮሚሽኑ ሥራ የካውንስሉ የሁከት ምላሽ በፍፁም ማዕከላዊ ነው።

በመጋቢት 2014 ከተሾምንበት ጊዜ ጀምሮ፣ በተለያዩ ጉዳዮች መሻሻል አሳይተናል።

በመጀመሪያ ሰራተኞቻችንን ሰብስብናል። በተባበሩት መንግስታት የሰብአዊ መብቶች ከፍተኛ ኮሚሽነር ቢሮለኮሚሽኑ የሚሰጠውን የቴክኒክ ድጋፍ ተቀብለን እንቀበላለን። ነገር ግን ኮሚሽኑ የሚፈልገውን የሰራተኛ ቦታ ለመሙላት በቁጥጥር አልተመደበም እና አሁንም ተጨማሪ ግብአት ያስፈልገዋል። በዝማኔ ላይ ስለዚህ ጉዳይ የበለጠ እላለሁ። ሁለተኛ፣ ከበርካታ ሳምንታት በፊት፣ ግልጽ የሆኑ የማመሳከሪያ ውሎችን ተቀብለናል፣ እነዚህም በአሁኔታ ድረ-ገጽ ላይ ታትመዋል። TOR የኛን ተልእኮ የመጀመሪያ አተረጓጎም ያቀርባል፣ የክልል እና ጊዜያዊ ወሰን፣ የማረጋገጫ ደረጃ፣ የሚመረመሩ ወገኖች፣ ተጎጂዎችን እና ተጎጂዎችን ያማከለ አካሄድ እና የስርዓተ-ጾታ አመለካከቶችን ማእከላዊነት ጨምሮ። ለሴፕቴምበር ካውንስል ካቀረብነው ሪፖርት በፊት ባለው የጊዜ ገደብ ምክንያት፣ በተለያዩ መመዘኛዎች የተወሰኑ ምልክቶችን ብቻ ለመመርመር ዘዴ ወስደናል።

3ኛ፣ ኮሚሽኑ ተልዕኮውን በብቃት መወጣት የሚችለው ከኢትዮጵያ መንግስት ጋር በመተባበር ከመንግስት ጋር የውይይት እና የመግባቢያ ሂደት ነው የጀመርነው። በግንቦት 2022 ኮሚሽኑ ከፍትህ ሚኒስትር እና ከኢትዮጵያ መንግስት ከፍተኛ ባለስልጣናት ጋር በጄኔቫ ተገናኝቷል። በስብሰባው ወቅት እና በመቀጠል በጄኔቫ በሚገኘው የተባበሩት መንግስታት ድርጅት የኢትዮጵያ ቋሚ ሚስጦን በላኩት መደበኛ ማስታወሻ ወደ ኢትዮጵያ እንዲገቡ ጠይቀናል። ግጭት በተከሰተባቸው አካባቢዎች ከተጎጂዎች እና ምስክሮች እንዲሁም ከመንግስት እና ከሌሎች ባለድርሻ አካላት ጋር ለመገናኘት እና ለመገናኘት እንፈልጋለን። መቀመጫቸውን ኢትዮጵያ ካደረጉ ክልላዊ ተቋማት ጋርም ለመገናኘት እንፈልጋለን። በመጨረሻም፣ በተሰጠን ትእዛዝ መሠረት የሽግግር ፍትህ፣ ብሔራዊ እርቅ እና ፈውስ በሚመለከት የመጀመሪያ ውይይቶችን ለማድረግ ተስፋ እናደርጋለን። የኢትዮጵያ መንግስት አዲስ አበባን ለመጎብኘት ያቀረብነውን ጥያቄ በአዎንታዊ መልኩ ምላሽ ሰጥቶናል፣ የግንቦት ውይይቱን ለማስቀጠል “ከኮሚሽኑ ጋር የትብብር ስልቶች ላይ ለመስማማት በማሰብ”። በአዲስ አበባ የሚካሄደው ምክክር መርማሪዎቻችን ጥሰቱ የተፈጸመባቸው ቦታዎች ተለይተው እንዲታወቁ እና በሕይወት የተረፉትን፣ ተጎጂዎችን እና ምስክሮችን እንዲያገኙ ያደርጋል ብለን ተስፋ እናደርጋለን።

አራተኛ፣ በግንቦት 2015 ከኢትዮጵያ መንግስት ጋር ያደረግነውን ውይይት ተከትሎ፣ ኮሚሽኑ የኢትዮጵያን የተጠያቂነት እና የመፍትሄ አፈላላጊ የሚኒስቴር ግብረ ሃይል ስራን የሚያጠቃልል ሰነድ ተቀብሏል። በአሁኑ ጊዜ ይህንን ሰነድ እየመገምን ነው እና ከቀጣሪዎቻችን ጋር ለመወያየት በጉጉት እንጠባበቃለን።

አምስተኛ የጋራ የምርመራ ቡድን (JIT) ስራ እንዲጠናከር ምክር ቤቱ ለኮሚሽኑ ባስተላለፈው መመሪያ መሰረት ለሰብአዊ መብት ከፍተኛ ኮሚሽነር ጽ/ቤት እና ለኢትዮጵያ ሰብአዊ መብት ኮሚሽን ተያያዥነት ያላቸውን ቁሳቁሶች እንዲያገኝ ጠይቀናል። ማቆያ በተቻለ ፍጥነት ያንን መዳረሻ እንደምናገኝ ተስፋ እናደርጋለን። የኮሚሽኑን የስልጣን ጊዜያዊ እና ጂኦግራፊያዊ ወሰን ሳንገድብ እሴት በሚጨምር እና አላስፈላጊ ጥረትን በማስቀረት የጂኦግራፊ ዘገባ ላይ እንገነባለን። ስድስተኛ፣ ከሌሎች ባለድርሻ አካላት፣ ከክልሉ እና ከሌሎች መንግስታት፣ መንግሥታዊ ካልሆኑ ተዋናዮች እና ከተለያዩ የአካዳሚክ ባለሙያዎች ጋር ከፍተኛ ተሳትፎ ማድረግ ጀምረናል። እንዲሁም ከግጭቱ የተረፉ ስደተኞችን፣ የተጎጂዎችን፣

ምስክሮችን እና ባለድርሻ አካላትን በአጎራባች ኢትዮጵያ በሚገኙ ሀገራት፣ ከግጭቱ የተረፉ ስደተኞችን ጨምሮ ማግኘት እንፈልጋለን። እንዲህ ያለው ተደራሽነት ለሥራችን ማዕከላዊ ነው።

ሰባተኛ፣ በምርመራዎች ግንባር ላይ መሻሻል አሳይተናል። ኮሚሽኑ ሌሎች የተባበሩት መንግስታት ድርጅት የምርመራ ኮሚሽኖች የሚጠቀሙባቸውን አለም አቀፍ ምርጫ ተሞክሮዎችን በመከተል ከተጎጂዎች እና የመጀመሪያ እጅ ምስክሮች ጋር ከበርካታ ጠያቂዎች ጋር እየተሳተፈ ነው። እንዲሁም ከኮሚሽኑ ስልጣን ጋር ተዛማጅነት ያለው መረጃ እና መረጃ ካላቸው በአኤችሲአር ድረ-ገጽ ላይ በማስታወቂያ በኩል እንዲቀርቡ ጠይቀናል። የሚመለከተው አካል ለጥሪያችን ምላሽ እንዲሰጡን እናሳስባለን።

ይህ መሻሻል እንዳለ ሆኖ፣ እና ቀደም ሲል እንደተገለጸው፣ አሁንም ተልእኳችንን ለመወጣት የሚያስፈልጉን ሰራተኞች አጥተናል። ያ ስልጣን የተጠያቂነት ጥረቶችን ለመደገፍ ማስረጃዎችን ማሰባሰብ እና ማቆየትን ያካትታል፣ ለዚህም፣ በቂ ግብዓቶች እንፈልጋለን። ለምሳሌ በቅርቡ በምዕራብ ኦሮሚያ የተከሰቱት ክስተቶች በኮሚሽኑ ሥልጣን ውስጥ የሚወድቁ እና አፋጣኝ፣ አስቸኳይ እና ጥልቅ ምርመራ የሚሹ ቢሆንም ይህን ለማድረግ የሚያስችል አቅም ይጎድለናል። እውነቱን ለመናገር ይህ ምክር ቤት ባለፈው ዲሴምበር የጠየቀውን እንድናሳካ የሚጠብቅ ከሆነ ተጨማሪ ግብዓቶች እንፈልጋለን እላለሁ። ለቴክኒክ (ተዛማጅ እውቀት ያላቸው ግለሰቦችን ጨምሮ)፣ የሎጂስቲክስ እና የገንዘብ ድጋፍ እንዲደረግ ለአባል ሀገራት እንጠይቃለን።

ሚስተር ፕሬዝዳንት

ምክር ቤቱ ሊያጋጥማቸው የሚገቡ ሌሎች ቀውሶች ቢኖሩም፣ አባል አገሮች በኢትዮጵያ ያለውን ሁኔታ ዘር ብለው ማየት የለባቸውም። ቀደም ሲል እንደተገለጸው በኦሮሚያ ክልል የተከሰቱትን ክስተቶች ጨምሮ በሰላማዊ ዜጎች ላይ እየደረሰ ያለው ግፍ እጅግ አስደንግጦናል። በሰላማዊ ሰዎች ላይ የሚፈጸመው ማንኛውም ጥቃት በጥላቻ ንግግር እና ብሄርን መሰረት ያደረጉ እና ጾታን መሰረት ያደረጉ ጥቃቶችን በመቀስቀስ የቅድመ ማስጠንቀቂያ ጠቋሚ እና ለቀጣይ የጭካኔ ወንጀሎች መነሻ ናቸው። እነዚህ እና ለረጅም ጊዜ የቆዩት የሰብአዊ ቀውሶች የምግብ እና የህክምና ዕርዳታ፣ አቅርቦቶች እና አገልግሎቶች እገዳዎች በኢትዮጵያ ሲቪል ህዝብ እና በአከባቢው ላይ ከባድ አደጋ ፈጥረዋል።

ይህ ኮሚሽን ጥቅምት 24 ቀን 2013 ጀምሮ ለተፈጸሙት እና አሁንም በመካሄድ ላይ ያሉትን የአለም አቀፍ የሰብአዊ መብቶች ህግ፣ የአለም አቀፍ የሰብአዊ ህግጋት እና የአለም አቀፍ የስደተኞች ህግ ጥሰት ተጠያቂነትን ለማጎልበት የበኩሉን አስተዋፅኦ እንደሚያበረክት በፅኑ እናምናለን።

በማጠቃለያው ኮሚሽኑ ምንም እንኳን አንዳንድ ጉልህ ገደቦች ቢኖሩትም ስራውን ጀምሯል። የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ መንግስት የሚያደርገውን ትብብር በደስታ እንቀበላለን።

ወደ ክልላቸው የምንፈልጋቸውን ጨምሮ የአባል ሀገራትን ቀጣይ ድጋፍ እንጠበቃለን። ብሔራዊ የክልል መንግስታት፣ ዓለም አቀፍ እና መንግሥታዊ ያልሆኑ ድርጅቶች፣ እና ለጋሻ ማህበረሰብ ለሥራችን እንዲረዱን እና ምክር ቤቱ በኢትዮጵያ

ውስጥ ሰላምን፣ ፍትህን እና ብሄራዊ እርቅን የማጎልበት ግቦችን ለማሳካት እንደ ምክር ቤቱ አባላት በፖለቲካም ሆነ በሌላ መልኩ ድጋፍዎን እንፈልጋለን።
አመሰግናለሁ.